

Handleiding lesbezoeken

Leren
met lef.

Kies & klik

Inleiding

Formatief
lesbezoek

Reflectie
formatief
lesbezoek

Aanvraag
summatief
lesbezoek

Summatief
lesbezoek

Tweede assessor
summatief
lesbezoek

Inleiding

In de PDG ontwikkel je je beroepshandelen in de onderwijspraktijk. Tijdens de trainingen doe je veel inspiratie, theorie en verbeterpunten op voor je lesvoorbereiding en – uitvoering. Je kunt er op verschillende manieren achter komen of jouw (nieuwe) aanpak leidt tot positieve effecten op het leren van je studenten.

Tijdens de opleiding verzamel je feedback op jouw handelen van verschillende betrokkenen. Een effectieve manier om feedback te verzamelen op jouw lesuitvoering, is een lesbezoek.

Organiseer in de PDG zelf minimaal:

- 1 lesbezoek (of het bekijken van video-opname) met een studiegenoot
- 1 lesbezoek met een collega
- 4 lesbezoeken met je werkplekbegeleider (2x vóór het formatief lesbezoek, 2x erna)

Tijdens de PDG komt een PDG-trainer twee keer bij jou op lesbezoek. [Lesbezoek 1](#) vindt plaats in de eerste helft van de opleiding en is ontwikkelingsgericht (formatief). [Lesbezoek 2](#) is een lesbeoordeling die onderdeel uitmaakt van het afstudeerprogramma.

Inleiding

Beroepstaak 3 (10 EC)

Je verzorgt onderwijs volgens de PDCA-cyclus

Beroepstaak 5 (10 EC)

Je zorgt voor een veilig leerklimaat in de groep

Cursus Didactisch Handelen 1

- Lesvoorbereiding
- Beeldfragment
- Presentatie ideale docent

Formatief lesbezoek

Cursus Pedagogisch Handelen 1

- Pedagogisch zelfportret
- Pedagogisch lesbezoek
- Meetinstrument LOB

Aanvraag summatief lesbezoek:

1. Lesvoorbereidingsformulier (van uitgevoerde les)
2. Feedbackformulier met selectie kwaliteitsrijke feedback
3. Verantwoording eigen aanpak, gekoppeld aan theoretische bronnen

summatief
lesbezoek

Formatief lesbezoek

Vorbereiding	<ul style="list-style-type: none">• Stem met de PDG-trainer en je werkplekbegeleider een datum, tijd en plaats af voor het lesbezoek. Het formatief lesbezoek vindt bij voorkeur plaats vóór het afronden van de cursus Pedagogisch Handelen 1.• Maak een lesvoorbereiding en mail deze minimaal 3 werkdagen* voor het lesbezoek aan de trainer en je werkplekbegeleider.<ul style="list-style-type: none">❖ Te laat insturen zonder overleg met je programmaleider of de trainer betekent in principe dat het lesbezoek op het afgesproken moment geen doorgang kan vinden en dat er extra kosten aan verbonden zijn om het lesbezoek vanuit de PDG-opleiding alsnog te laten plaatsvinden.❖ Het lesvoorbereidingsformulier Kallenberg is ontleend aan Kallenberg, Van der Grijspaarde, Ter Braak & Baars (2014).❖ Kallenberg, T., Van der Grijspaarde, L., Ter Braak, A. & Baars, G. (2014). Leren en Doceren in het Hoger Onderwijs. Boom Lemma Uitgevers.
Uitvoering	<ul style="list-style-type: none">• De lesobservatie duurt max. 45 – 60 min. De nabespreking duurt max. 30 – 45 min. De nabespreking volgt in principe direct na de lesobservatie. De trainer vult het lesobservatieformulier in, je ontvangt dit na afloop van het lesbezoek via de mail.
Afronding	<ul style="list-style-type: none">• Op basis van het lesbezoek reflecteer je op jouw pedagogische en didactische aanpak in een verslag of digital (bijv. kennisclip / ingesproken PPT).• Upload je lesvoorbereiding, lesobservatie en reflectie in één document in Brightspace.

Reflectie formatief lesbezoek

Met je reflectie op het formatief lesbezoek laat je zien dat je zelfkritisch te werk gaat en mogelijkheden voor verbetering en ontwikkeling benut. Je reflectie mag je:

- schriftelijk uitwerken (max. 1 A4 / 450 woorden)
- uitwerken in een video of ingesproken Powerpoint (max. 5 minuten)

Je levert de reflectie binnen drie werkweken na je lesbezoek in in Brightspace.

Hulpvragen bij het maken van je reflectie:

Algemeen

- Welke sterke en zwakke punten van jezelf zijn vandaag aan bod geweest?
- Waarom vind je bepaalde dingen goed/niet goed?
- Als je de les nog eens zou geven, wat zou je dan anders doen? Vertel dit zo concreet mogelijk.
- Welk effect zou je hiermee bereiken?
- Hoe zouden je studenten jou karakteriseren?
- Welke adviezen zouden studenten je geven?
- Op welke manier wordt je handelen dat we vandaag gezien hebben beïnvloed door de school? (positief of negatief)

Koppeling met je Ontwikkelingsmeter

- Wat waren je persoonlijke leerdoelen? Om welke beroepstaken / indicatoren gaat het?
- Aan welke indicatoren ga je werken en wat zijn dan concrete resultaten die je wil bereiken?
- Wat ga je doen en hoe ga je dit aanpakken?

Didactisch handelen

- Waaruit leid je af, dat je bepaalde doelen al of niet hebt bereikt?
- Wat kun je achteraf opmerken over de aansluiting bij de voorkennis en de belevingswereld van leerlingen? Waar blijkt dit uit?
- Kun je toelichten waarom je al of niet tevreden bent met de leerstofkeuze?
- Kun je een toelichting geven bij de manier waarop je de leerstof hebt opgebouwd?
- Zijn er bepaalde (vak)didactische opvattingen waarop je je gedrag baseert?
- Waren er (vak)inhoudelijke problemen bij vragen van studenten? Hoe heb je dit aangepakt?
- Kun je iets zeggen over de manier waarop je omgegaan bent met vragen?
- Kun je een toelichting geven bij je didactische aanpak? (werkvormen, differentiatie, formatief handelen) In welke mate was deze effectief?
- Wat kun je zeggen over je eigen rol en de manier waarop je deze hebt ingevuld?
- Hoe ben je omgaan met organisatorische problemen?

Pedagogisch Handelen

- Hoe omschrijf je het contact met de groep en met individuele studenten tijdens deze les? Wat was je eigen aandeel in de interactie?
- Wat heb je gedaan om een prettig leerklimaat te bevorderen?
- Hoe ben je omgegaan met de inbreng van studenten in deze les?
- Hoe heb je hierbij rekening gehouden met verschillen tussen studenten?
- Wat was er in deze les zichtbaar van je pedagogische uitgangspunten?
- Waren er ordeproblemen? Hoe ben je hiermee omgegaan?

Aanvraag summatief lesbezoek

Tijdens de PDG werk je aan beroepstaak 3 'Je verzorgt onderwijs volgens de PDCA-cyclus' en beroepstaak 5 'Je zorgt voor een veilig leerklimaat in de groep' op de volgende manieren:

- In de cursussen 'Didactisch Handelen 1' en 'Pedagogisch Handelen 1' en de bijbehorende feedbackproducten;
- Door middel van lesbezoek(en) van je werkplekbegeleider, studiegenoten en collega's;
- Door middel van het [formatief lesbezoek](#) door een trainer van de PDG

Je oefent op je werkplek met nieuwe aanpakken en strategieën en verzamelt feedback van je studenten, werkplekbegeleider, collega's en de PDG-trainers.

Je rondt beroepstaak 3 en 5 in de PDG af, door middel van het summatief lesbezoek. Je bepaalt zelf op welk moment je de indicatoren van beroepstaak 3 en 5 kunt aantonen. Een voorwaardelijke eis voor het summatief lesbezoek, is de aanvraag summatief lesbezoek.

Je aanvraag bestaat uit 3 onderdelen:

1. Een volledig ingevuld lesvoorbereidingsformulier van een uitgevoerde les.
2. Een feedbackformulier waarin 6-8 citaten van feedback op beroepstaak 3 en 5 zichtbaar zijn.
3. Een verantwoording van je eigen aanpak, gekoppeld aan de theorie.

Gebruik voor je aanvraag het aanvraagformulier, deze bevat een uitgebreide toelichting op bovengenoemde onderdelen. Het formulier vind je in Brightspace.

Om de aanvraag summatief lesbezoek te doen, doorloop je de volgende stappen:

1. Je levert een compleet ingevulde Aanvraag Summatief Lesbezoek in, in de daarvoor bestemde inlevermap in Brightspace. Deze inlevermap vind je in de cursus 'Didactisch Handelen 1'.
2. Informeer je programmaleider dat je de aanvraag hebt ingeleverd. Je ontvangt binnen 10 werkdagen een go / no go van een van de PDG-trainers.
3. Bij een go maak je een afspraak voor het summatief lesbezoek.
4. Bij een no go, ontvang je van de PDG-trainer gerichte feedback op de onderdelen die in de aanvraag moeten worden aangevuld of aangescherpt.

Summatief lesbezoek

Vorbereiding	<ul style="list-style-type: none">• Regel een 2^e assessor van jouw eigen mbo-school.• Lever minimaal 5 werkdagen* voor het summatief lesbezoek jouw lesvoorbereidingsformulier in op Brightspace, en mail dit naar je tweede assessor.• Reserveer een spreekruimte of leslokaal voor de nabespreking van het lesbezoek. <p><small>* Te laat insturen zonder overleg met je programmaleider of de trainer betekent in principe dat het lesbezoek op het afgesproken moment geen doorgang kan vinden en dat er extra kosten aan verbonden zijn om het lesbezoek vanuit de PDG-opleiding alsnog te laten plaatsvinden.</small></p>
Uitvoering	<ul style="list-style-type: none">• De lesobservatie duurt max. 45 – 60 min.• Na de lesobservatie bespreken de assessoren ca. 15 min. de vragen voor die aan jou gesteld worden.• De nabespreking duurt max. 30 – 45 min.• Na dit gesprek verlaat je weer kort de ruimte en bepalen de assessoren de uitslag. De uitslag van het summatief lesbezoek wordt direct na afloop bekend gemaakt.
Afronding	<ul style="list-style-type: none">• De assessoren vullen schriftelijk het beoordelingsformulier summatief lesbezoek in en ondertekenen dit digitaal.• Je ontvangt het beoordelingsformulier via Brightspace.

Herkansing	<ul style="list-style-type: none">• Als het lesbezoek als onvoldoende is beoordeeld, wordt er een tweede lesbezoek gepland. De termijn hiervoor is gesteld op minimaal 10 lesweken na het eerste summatief lesbezoek. In die periode ga je werken aan de onderdelen die nog niet voldoende waren en je bespreek je deze met je werkplekbegeleider. Als je – in samenspraak met deze – meent dat je klaar bent voor de herkansing, dan maak je een nieuwe afspraak voor een lesbezoek.• Als je ook voor de herkansing niet slaagt, volgt een gesprek met de programmaleider en coördinator of manager van de Post-hbo-onderwijs. In dat gesprek wordt een inschatting gemaakt van de haalbaarheid van een tweede herkansing* en wat daar voor nodig is. Afhankelijk van de gehele studievoortgang wordt beslist of en wanneer jou nog een derde kans wordt toegekend. <p><small>* Aan elke herkansing zijn kosten verbonden ten bedrage van 3 uitvoeringsuren tarief Hogeschool Rotterdam post-hbo-onderwijs</small></p>
------------	--

Tweede assessor summatief lesbezoek

Het afstudeerprogramma van de PDG bestaat uit een summatief lesbezoek en een portfolio-assessment. De beoordeling van deze onderdelen wordt uitgevoerd door Hogeschool Rotterdam en de mbo-school samen, waarbij Hogeschool Rotterdam eindverantwoordelijk is.

Aan de tweede assessor (namens mbo-school) worden de volgende voorwaarden gesteld:

- Expert-docent met minimaal 4 jaar werkervaring
- Assessortraining gevolgd
- Niet de werkplekbegeleider of leidinggevende van de deelnemer

Bij de aanvraag voor een tweede assessor wordt gestreefd naar onafhankelijkheid van beoordeling, dat wil zeggen dat de beoordelaar bij voorkeur buiten het team van de deelnemer werkzaam is.

Jij bent zelf verantwoordelijk voor het regelen van de tweede assessor. Je kunt je werkplekbegeleider of leidinggevende om advies vragen. Zorg ervoor dat de gegevens van je tweede assessor uiterlijk één week voor het summatief lesbezoek bekend zijn bij je programmaleider.

